

BIBLIA

A decemberi elmélkedéseket Csiky Lajos (Budapest), a januáriakat Tarnai Imre (Nagyoroszi) készítette.

December 7. – Advent 2. vasárnapja – Mk 1,1-8 – „Készítsétek elő az Úr útját!”

A mai ember számára talán nagyon furcsának tűnik Keresztelő János alakja. Nem illik bele világunkba a teveszörnyű, sáskával táplálkozó, bozontos próféta. Mondandója azonban világos: utat készít a jött az Úr előtt! A konkrét helyzetben, ott Palesztinában ez Jézusra vonatkozott, az ő előhírnöke volt.

A mi adventünk, a mai „újröjvet” azonban másnak tűnik. Valóban szükség van útkészítésre? Az Isten nem tud közvetlenül megszólítani minket, nincs mindig közel hozzánk? Vannak akadályok, amelyek útját állják közeledésének? Akárhogyan van is, idej adventi készületünk egyik alap gondolata lehet az, hogy útkészítőknek kell lennünk.

Az útkészítés elsősorban saját magamra vonatkozik: Hogyan teszek meg én mindent, hogy ne akadályozzam az Úrral való találkozásomat? Ebben Keresztelő János alakja gondolatébresztő lehet: Ő hosszú éveken át magányosan élt a pusztában, lélekben készülve küldetésére. Nekünk is nagy szükségünk van arra, hogy életünk zajos, sodró forgatagából erőnek erejével is kiszálljunk, csendet teremtsünk, elvo-

nuljunk. Így hallhatjuk meg jobban Isten szavát, érezhetjük meg jelenlétét. De a Keresztelő aszkézist sugárzó ruházata, magával mit sem törődő étrendje is példaértékű lehet: az étkezésben, ruházkodásban való visszafogottság, önmagam fegyelmezése és edzése, a lemondani tudás mind-mind olyan tulajdonság, amely segíthet abban, hogy elsősorban ne a magam igényeinek kielégítése körül forogjak, hanem felkészüljek a szükséges áldozatok vállalására, testileg-lelkileg egyaránt. Erőt ad ahhoz, hogy legyőzzem kényelemre hajló magamat, s minden dolgomban egy célra rendezett legyek, mint Keresztelő János: útkészítő! Mert bizonyos értelemben ez mindannyiunk élethivatása!

S itt eljutottunk a másik vonatkozáshoz: az útkészítés az is jelenti, hogy valószínűleg nem prófétaként, utcai prédikátorként, de életünk szinte minden mozzanatában egyengethetjük az utat embertársaink és Istenünk között. Számomra ennek igen megkapó példája a közös imádság. Sokszor tapasztaltam már, hogy testvére(i)m imája szinte „létra” volt számomra az

istenkapcsolat átélésében. De amikor meghallgatjuk mások gondját, bánatát, amikor vigasztalunk vagy jó tanácsot adunk, a Lélek szólhat belőlünk. Ha önzetlenül segítünk a bajbajutottaknak, Isten jóságából mutathatunk meg valamit, ami felnyithatja felebarátaink szemét, s befogadóvá teheti őket. Így épülhet, terjedhet napról napra Isten országa általunk is. Tudatosítsuk magunkban ezt az útkészítői hivatást!

Még egy tulajdonsága van a Keresztelőnek, ami követésre méltó: ez pedig a mélységes alázat. Rabszolgához hasonlítja magát, hisz a saruszj megoldása, a saru odakészítése a rabszolgák feladata volt. Számomra ez azt jelenti: tudom, hogy hol a helyem. Ha sikerül az útkészítésben eredményesnek lennem, ha érzem küldetésem nagyságát, akkor tudom, hogy nem én vagyok a fontos, hanem az, akire rá szeretnék mutatni, aki közel akar lenni mindnyájunkhoz.

Segítsen mindnyájunkat az idej adventben az Úr, hogy egyre jobb útkészítőivé váljunk önmagunk és mások felé!

December 14. – Advent 3. vasárnapja – Jn 1,6-8.19-28 – Bűnbánati idő?

A mai evangélium központi alakja – az elmúlt vasárnaphoz hasonlóan – Keresztelő János. A papok és a farizeusok kérdéseire válaszolva pontosan megfogalmazza küldetését: ő előfutár, aki meghirdeti a messiási kor kezdetét. Abban az időben a keresztes az eszkatologikus kort idézte, Ezekiel próféta jövendölését – „Akkor majd tiszta vizet hintek rátok...” – az eljövendő Messiásra vonatkoztatták. Ezért is hangsúlyozza a Keresztelő, hogy ő csak meghirdeti ennek a kornak a közelségét. Annak eljövételét jelzi, aki majd „új szívet ad, és új lelket olt belénk, aki kivesszi testünkben a kőszívet, és hússzívet ad nekünk”. Erre rímel az a mondata: „Ő majd Szentlélekkel fog keresztelni.”

Folytathatjuk a múlt vasárnapi gondolatot: Mit tanulhatunk a Keresztelőtől?

Ma is elhangzik a kérdés: „Ki vagy te?” S hozzá hasonlóan nekem is tudnom kell válaszolni (magamnak és másoknak is). Önértelmezésem alapján bátran mondhatom azt, hogy küldött vagyok? Nem elsősorban magamért élek, hanem azért, hogy tanúságot tegyek a világosságról? A pusztában kiáltó szava vagyok, aki a mai vi-

lágba, vagy annak kicsiny szegletébe belekiáltja az Úr üzenetét?

János a bűnbánat keresztségét hirdette. Aki odament, s a vízben alámerült, ezzel bűnös mivoltát vallotta meg, s a megtisztulás, jobbá levés szándékát. Manapság hajlamosak vagyunk megfélemezni a bűnbevallásról, nem tartjuk fontosnak, hogy bűneinket arra méltó testvérünk, vagy legalább közösségünk előtt kimondjuk, s legyen látható-hallható jele jobbulási szándékunknak, és Isten megbocsátó jóságának. Isten végtelen szeretetének egyoldalú hangsúlyozása könnyen túlságosan magabiztossá és vakmerővé teheti az embert. A magunkba nézés, a bűneinkkel, hibáinkkal való szembeszállás szükséges lelki fejlődésünkhöz. S bizony a gesztusok, szertartások sokat segíthetnek abban, hogy átélhetőbb legyen Isten megbocsátó szeretetének megtapasztalása. Nem volna erre szükségem az idej adventben?

Keresztelő János a bűnbánat keresztségét hirdette, s keményen bírálta kora vallásosságát, valamint a nép vétkeit. Annyira nem félt, hogy Heródesnek is szemébe

merte mondani bűnös életmódját. Kíméletlenül kimondta az igazságot, nem törődve a várható súlyos következményekkel. Mennyivel könnyebb kerülni a konfliktusokat, visszahúzódva csendben maradni, megtartani a véleményünket! De nem hallgathatunk! Nekünk is feladatunk, hogy megpróbáljuk pontosan megfogalmazni, melyek azok a bűnök, amelyek jelen vannak az emberiség, egy-egy ország, kisebb közösség vagy családunk életében. Nagy a felelősségünk, ha félelemből vagy kényelemből nem figyelmeztetünk. Persze nem könnyű ítéletet mondani, bűnbánatra inteni, hiszen magunk is gyarlók vagyunk, s kimondott szavunk önmagunkat is kötelezi a változásra. Meg a hozzánk közel állóknak könnyen el is nézzük a hibákat, hallgatólagosan bízva abban, hogy velünk is ezt teszik majd. Közösségi szinten is komoly feladatunk, hogy meghirdessük, miben kell bűnbánatot tartania a ma emberének, hiszen most is olyan helyzetben vagyunk, amire rámondhatnánk: „A fejsze a fák gyökeréig ér!”

Tudunk-e egyénileg és közösségek, szavainkkal és tetteinkkel felkiáltójel lenni?

December 21. – Advent 4. vasárnapja – Lk 1,26-38 – „Történjék velem szavaid szerint!”

Keresztelő János után ma Máriára figyelhetünk, tőle próbálhatunk tanulni.

Az angyali üdvözlés története, ha a lényegét nézzük, egy odaadott, hívó ember és Istene közötti kommunikáció szép leírása, nekünk is szóló tanulságokkal.

Az alapvető üzenet: Isten szól! A legtöbb ember az imádságon vagy egy kötött szöveg, vagy a saját szavainak elmondását érti. Nem is hagyja Isten szóhoz jutni. Itt Mária keveset beszél, inkább figyel, s visszakérdez. Csendben van, kinyitja szívét, s hallgat. Valóban szól ma is hozzánk az Isten? Tudunk úgy csendben lenni, odafigyelni, kizárni minden mást, hogy meghalljuk szavát?

Nem könnyű megkülönböztetnünk Isten üzenetét a saját gondolatainktól, elképzeléseinktől, az eddig felhalmozott tudásunkból kiemelhető motívumoktól, de mégis sokkal több lehet ezeknél. Különösen biztosak lehetünk ebben akkor, ha megdöbbentő, váratlan feladatok hallatszanak lelkünk mélyén. Mert Isten leginkább életünk alakításáról, tennivalóinkról, küldetésünkéről szeretne velünk beszélni, mint

tette ezt Máriával, vagy olvassuk az evangéliumokban az Atya és Jézus vonatkozásában. És az ima akkor válik beszélgetéssé, ha visszakérdezek, mert visszakérdezhetek, mint Mária. Mit tegyek, hogyan tegyek, és a lehetetlennek tűnő dolgok hogyan valósulhatnak meg? S ha jó lelkiismerettel, belső megnyugvással születnek válaszok, hihetem, hogy Vele vagyok kapcsolatban. S talán menetrendszerűen kaphatok megerősítést: „Istennél semmi sem lehetetlen!”, vagy ahogyan Pál mondja: „Mindent megtehetek az által, aki nekem erőt ad.” S akkor én is kimondhatom az „igen”-t, vállalhatom az adott feladatot, belesimulhatok Isten szándékába. Persze nem automatikus ez az egész folyamat, s utána a megvalósítás sikeresége végképp nem az, mégis csodálatos és erőt adó lehet.

Mit is jelent az, hogy „Istennél semmi sem lehetetlen”? Nyilván nem azt, hogy csodáival állandóan belenyúljal a világba, vagy erővel ránk kényszeríti akaratát. A lehetetlent szeretete győzi le. Az a végtelen jó szándék és törődés, amellyel az emberi-

ség javát és üdvösségét akarja, amellyel keresi, hívja és erősíti azokat, akik hajlandóak együttműködni vele. Amikor minden nehéz helyzetben azt mutatja, hogyan épülhet az által is Isten Országá. A Lélek erejét jelenti ez, amely ebben a történetben Máriát eltölti, de az Újszövetség visszatérő szófordulata szerint mindenkit, aki Istennek odaadott.

Biztató azt látni, hogy Mária is kicsinynek érzi magát a feladathoz, számára is szinte felfoghatatlan, mi vele az Isten szándéka, mégis rábízta magát. Földi életünkben mindnyájan csak a fonákját látjuk annak a szöttesnek, amelyet Isten tervez, s Vele munkálkodva mi készítjük, de a másik oldaláról nézve végül csodálatosan szép és harmonikus lesz. Isten a görbének látszó utakon is tud egyenesen írni, a fontos az, hogy életünk bármilyen helyzetében rábízhatjuk magunkat, ha jó lelkiismerettel tesszük a dolgunkat.

Jó lenne Máriához hasonlóan boldogságot lelni abban, hogy beteljesedik életünkben mindaz, amit az Úr mondott, amire az Úr hívott!

December 25. – Karácsony ünnepe – Jn 1,1-18 – Hatalmat adott, hogy Isten fiává legyünk!

A János-evangélium előszava csodálatosan foglalja össze Isten tervét és üdvörténetét. Ma, Karácsony napján ebből emeljük ki néhány gondolatot.

Megdöbbenő, ahogyan János sommásan ítélkezik népe felett: övéi nem fogadták be az Isten Fiát. Pedig tulajdonába jött, hiszen övé az egész világ, szeretetből teremtette, s övé a nép, amelyet előkészített a megtestesülésre. De megkockáztatom, hogy ma sem ítélne másképpen. Az emberiség jelentős része alig hallott Jézusról, a tradicionálisan keresztény világban is felszínessé vált a Karácsony. Az ünnep sokaknak csak a vásárlásról, az üzletről szól, a ráarakódott külsőségekről. Mivel egy kisgyermek születését ünnepeljük, elsősorban gyerekszemmel nézzük, a gyerekek számára igyekszünk átélhetővé tenni. Igaz, hogy a betlehemi történet számos mély gondolatot és érzést indíthat el bennünk, mégis úgy vélem: lehet, hogy ezzel elfedjük a lényegét.

A Karácsony annak az ünnepe, hogy Isten közénk jött, egzisztenciálisan közösségbe került velünk, közöttünk lakott, szó szerint fordítva: „közöttünk sátorozott”. Az Isten, akit sohasem látott senki, Jézusban megnyilatkozott számunkra. János ezt a titkot tárja elénk.

János nem azon kesereg, hogy a többség nem fogadta be Jézust, hanem azokkal örvendezik, akik befogadták őt. És számunkra ez a Karácsony igazi belső története: hittel elfogadni, hogy megszületett az Isten Fia, befogadni Őt az életünkbe, és magunknak is Isten fiává lenni! János előszavában nemcsak a Messiás születéséről van szó, hanem hangsúlyosan arról is, hogy az őt befogadók hatalmat kaptak arra: Istenből születve Isten fiává legyenek! Nem akarva csorbítani vagy kisebbiteni az Ige megtestesülésének értékét és nagyságát, de ki kell jelentenünk: egész életünk folyamatos születés, állandó törekvés, alakulás arrafelé, hogy Isten ke-

gyelméből élve gyermekei legyünk. Nem csupán abban az értelemben, hogy mindnyájan az egy Atyának vagyunk szeretett gyermekei, hanem egyre inkább a Jézustól látottak, hallottak, tapasztaltak alapján, hozzá hasonlóan.

Isten szeretett fiaként olyan közeli kapcsolatot szeretnék az Atyával, mint amit Jézusnál láttunk: bárhol, bármikor megszólítja, elvonulva minden dolgát vele beszélő át, titokzatosan egy vele.

Isten szeretett fiaként olyan engedelmesen keresem akaratát, mintha az lenne a „mindennapi eledelem”.

Isten szeretett fiaként úgy szeretném embertársaimnak megmutatni és közel hozni Isten szeretetét, mint Jézus tette.

Isten szeretett fiaként szeretném Országát olyan áldozatosan építeni itt a földön, hogy azért még életemet is tudjam adni.

Szóljon ma az ünnep arról, hogy befogadtuk Őt, s megerősödünk ezen az úton!

December 28. – A Szent Család ünnepe – Lk 2,22-40 – „Az Úrnak szentelni!”

Jézus bemutatása a templomban olyan történet, amely családjaink számára, s elsősorban a szülő-gyermek vonatkozásban tartogathat megfontolandó gondolatokat. A Szent Család, a maga különleges helyzetében nyilván több dologban sem másolható, de tetteik, irányultságuk példamutató lehet.

Elgondolkodtató az a hagyománykövető vallásosság, amely jellemzi őket. Nem csupán itt, a tisztulási és felajánlási áldozat bemutatásakor, hanem a „szokásos” évenkénti jeruzsálemi zarándoklatok alkalmá-

val is, „az ünnepi szokás szerint”. S valószínűleg átszötte életüket a zsidó családokban szokásos szertartások elvégzése, ünnepek megtartása, előírások megtartása. A mai ember hajlamos arra, hogy a kétezer év alatt kialakult, megszentelt szertartásokat (amelyek sokszor kiüresedtek vagy csak külsőségesek) elhagyja, feleslegesnek tartja. Pedig a megszentelt hagyományok óriási megtartó ereje lehet a család számára is. Ha egy-egy vallásgyakorlattal, szertartással nem tudunk azonosulni, talán elhagyhatjuk, de meg kell találni azt az új

formát, amely kifejezi Istennel való kapcsolatunk egy-egy mozzanatát, s így új hagyományt kell teremtenünk, akár családi, akár közösségi szinten. Az átél, bensővé vált és megszokott, közösségben otthonosan gyakorolt vallási cselekményekre nagy szükség van.

A mózesi törvény szerint az elsőszülött fiúgyermeket az Úrnak kell szentelni. Ezt fejezte ki Mária és József áldozata. Számomra ez ma azt üzeni, hogy a jó szülő tisztában van azzal, hogy gyermeke nem a sajátja (bármennyire büszke lehet is rá),

hanem Istené, nem magának neveli, hanem arra a küldetésre, amelyre Isten szánja: „Ti vagytok az új, amelyről gyermekeitek eleven nyílként röppennek el” – ahogyan Kahlil Gibran írja. S akkor már nem a tanulmányok, a sporteredmények, az esetlegesen hátrahagyott örökség lesz a legfontosabb, hanem az, hogy a gyereket felkészítsük önálló életújtára, amelyet Isten megálmodott róla. S ebben a jó példa, a sok megértő beszélgetés, az érte mondott imádság, a közösség ereje lehet segítségünkre.

Még egy apró momentumról had tegyünk említést. Simeon jövendölésé-

ben szó van a törőről, mely Mária szívét járja majd át. Ez azt a sok fájdalmat jelképezi, amelyet át kellett élnie Jézussal kapcsolatban, egészen addig, amíg a kereszt alatt látta kínszenvedését, majd ölében kellett tartania halott fiát. Mária számára, de számunkra mint szülők számára is ez a „tör” leginkább a tehetlenség átélése. Szörnyű dolog, amikor a gyermekem szenved, amikor végigkísérem betegségében, fájdalmában, néha a halál árnyékában. És az a nehéz, hogy igazából nem tudok segíteni, csak mellette állni, ápolni, vigasztalni, imádkozni érte, az Úr kezébe ajánlani. De ugyanezt

élem át akkor is, ha nem értem gyermekem terveit, szándékát, vagy ha más lesz, mint amit elképzeltem róla, netán tékozló fiúként rossz útra téved. Akkor is ott kell állnom, készen arra, hogy megértsem, hogy támogassam, hogy visszavárjam, s kifejezzem szeretetemet.

Segíts, Uram, olyan szülőknek lennünk, akik megtanultuk Máriától az átélt vallásosságot, amely szívből fakadó Igenekhez vezet. Ezáltal is tudjuk gyermekeinket Neked ajánlani, és egész életútjukon végigkísérni.

Január 1. – Újév – Lk 2,16-21 – Az Édesanya

Régóta izgat már, hogy amikor valakinek születésnapja van, akkor miért őt ünnepeljük. Hiszen ő maga tett a legkevesebbet azért, hogy megszülessék. Az Édesanyát kellene ünnepelni, aki ugyan csak megszenvedett érte.

Nem vonnám ki ez alól Jézus születésnapját sem. Jó: szép és hangulatos ünnep a karácsony, de az Édesanya valahogy nagyon háttérben marad, mintha valami mellékszereplő lenne. Pedig ha ő nem

mondja ki annak idején – az angyalnak adott válaszként – azt a csodálatos mondatot („...legyen szavaid szerint”), akkor nincs karácsony!

Ezt a csorbát köszörül ki most a zsinat utáni liturgikus reform azzal, hogy karácsony nyolcadik napját a Boldogságos Szűz ünnepévé, pontosabban istenanyaságának ünnepévé teszi. A szövegek eddig is órála szóltak, csak nem nevezték nevén az ünnepet.

Ez persze nem jelenti azt, hogy mi ezen a napon ne ünnepelhesük az év kezdetét is. Legfeljebb minősíti az által, hogy felhívja a figyelmünket: ne csak egyszerűen „Jézus nevében” kezdjük el az új esztendő (hiszen az ő körülmetélését és az ezzel járó névadását, vagyis a „Jézus” nevet is ünnepeljük ma). Akkor lesz ez igazán kegyelmekben gazdag, ha Mária kezét fogva, közbenjárását kérve ajánljuk a ma kezdődő 365 napot az Istennek.

Január 4. – Karácsony utáni 2. vas. – Jn 1,1-18 – Mit is ünneplünk karácsonykor?

A keresztény kultúrkörben kiemelkedő helyet foglal el karácsony ünnepe. A nem hívők ugyanúgy megünneplik, mint a hívők. Sikerült nekik teljesen kilúgozniuk belőle minden vallásos momentumot. A szomorú az, hogy a magukat vallásosnak vallók közül is sokan ezzel a tartalommal (vagyis igazából tartalom nélkül) veszik át az ünnepet. Még jó, ha legalább az éjféli misére elmennek, és rácsodálkoznak a betlehemi jelenetre, ahogyan azt Szent Lukács evangéliuma tolmácsolja!

Hogy a magunk számára mit is kell jelentenie karácsonynak, arra rávilágít az a tény, hogy az ünnep napján (vagyis csúcspontján) már nem a Lukács-féle hangulatos betlehemi jelenet meghallga-

tásával idézzük azt fel, hanem a megtestesülés teológiáját magasra szárnyalva kifejtő, súlyos jánosi szavakkal (nem véletlen, hogy az evangélisták szimbólumai közül a sas jutott Jánosnak), és ez a szakasz az ünnep utáni napokban (így ma is) újra előkerül.

Nem baj, ha a pásztorokkal együtt mi is rácsodálkozunk a Betlehemben történetekre, sőt segíthet e csodálkozás a mélyebb megértéshez. Baj akkor van, amikor itt megrekedünk, és nem lépünk tovább.

A magunkfajta számára üres a karácsony, ha nem vesszük észre, hogy olyan ajtó nyílt meg ezen a napon, amelyen a közlekedés kétirányú. „Szeretet”-nek hívják ezt az ajtót. Mert az Isten

önzetlen és határt nem ismerő szeretete hozta le közénk rajta keresztül az Igét, és egyúttal megmutatta az utat számunkra visszafelé. Megtanulhatjuk belőle, hogy a szeretet csak az esetben nevezhető így, ha önzetlen, viszonzást nem váró. Ennek a kritériumnak pedig aligha felel meg az az oda-vissza ajándékozgatás, ami karácsonykor szokásos. Nem is ajándékozás ez, hanem cserebere.

Ha valóban meg akarom találni az „ajtót” visszafelé, az utat az engem tárt karokkal hazaváró Apácskánk, az Isten felé, akkor olyanok felé kell kinyújtanom a kezemet, akik e segítséget nem tudják viszonzni. Ez ennek az ajtónak a kulcsa.

Január 6. – Vízkereszt – Mt 2,1-12 – Mit tanulhatunk a bölcsektől?

Mi is a mai ünnepnek a mondanivalója? Erre a kérdésre tíz ember közül kilenc így felel: „Hát a háromkirályok hódolata a gyermek Jézus előtt.” Csakhogy ez a válasz több szempontból is félreértésen alapul. Először is a „háromkirályok” nem királyok voltak, az evangélium „bölcseket” emleget. Másodsor nem is biztos, hogy hárman voltak. Az biztos, hogy többen voltak, mert az evangélium többes számot használ, de számot sehol nem említ. Az ajándékok számából szokták valószínűsíteni a hármat.

De az igazán zavaró félreértés nem is ez. Ennek forrása abban rejlik, hogy a nyugati, európai emberek agya „más srófra jár”, mint a keletieké. Utóbbiak szeretnek a dolgok mélyére nézni, képesek elvontabban gondolkodni, amíg az előbbieket inkább a kézzelfogható, érzékelhető eseményeket keresik. Annak idején egymástól függetlenül alakultak ki az ünnepek. Mindkét oldalon Jézus születése az ünnep tartalma, más-más megközelítésben: nyugaton a karácsony,

középpontban a betlehemi barlanggal és a pásztorokkal, keleten az Epifánia (ez hívjuk mi magyarul vízkeresztnek) = Isten megjelenése a teremtett világban. Amikor mi, nyugatiak átvettük ezt az ünnepet is a karácsonyunk mellé, kézzelfogható, konkrét eseményeket kerestünk az ünnep tartalmául. A születés története, ami eredetileg volt, már nem jöhetett szóba, mert ezt karácsonykor már megünnepeltük. Elődeink végül is úgy találták, hogy három olyan eseményről ad hírt az evangélium, amelyből az derül ki, hogy Jézus születésével valóban az Isten jelent meg: a bölcsek hódolata, a Jézus keresztelesekor elhangzott kinyilatkoztatás és Jézus első, feltűnést keltő csodája Kánában. E három esemény közül az ünnep napján az elsőt emeljük ki, ezért a szokásos vélemény, amelyet az e gondolat sor elején idézett válasz tükröz. A másodikra az ünnep nyolcadik napján (a zsinat óta az ünnep utáni vasárnapon) emlékezünk, a harmadikra pedig a rá következő vasárnapon.

Így hát végül is a mi számunkra valóban a bölcsek látogatásáról szól a mai ünnep. Sok egyéb között megtanulhatjuk tőlük, hogyan lehet az ember szíve tele az Isten látása utáni vágyódással. Megtanulhatjuk, hogy ha alkalom nyílik e vágy beteljesülésére, nem szabad semmiféle nehézséget, áldozatot sajnálni, hogy az alkalmat kihasználjuk. Megéri! És ha nem olyan formában teljesül a vágyunk, mint amilyennek elképzeltük, akkor biztosak lehetünk benne, hogy messze többet kaptunk, mint amire egyáltalán számíthattunk. És nem utolsó sorban megtanulhatjuk, hogy nem illik üres kézzel az Isten elé járulni. Persze mi nem vagyunk keleti sejkék, akiknek nem gond, hogy gazdag kincsekkel hozakodjanak elő. Földi kincseknel sokkal értékebbeket tehetünk a lábához: Isten- és emberszeretetünk gyakorlati megvalósulásait. Persze csak akkor, ha rendelkezünk ilyesmivel. Gyűjtsünk hát sokat, hogy legyen ajándékoznivalónk! Ez nem kerül pénzbe.

Január 11. – Urunk megkeresztelése – Mk 1,7-11 – Ősi szertartás új tartalommal

Vajon Jézus tényleg megkeresztelkedett a Jordánban? Ha ezt a kérdést magyarul teszük fel, akkor bizony – bámmennyire megbotránkoztatónak tűnnek is első pillanatban – a helyes válasz: „Nem”.

Jézusnak nyilván nagyon tetszett ez az ősi szertartás, hiszen pontosan azt juttatja kifejezésre a szimbólumok nyelvén, ami az ő központi mondanivalója: „Metanoeite!”, „Változzatok meg!” Ezért tette az ő közösségébe történő felvétel szentségévé, egyúttal ennek tartalmát is gazdagítva. Mert aki az ő keresztségében részesül, halálának és feltámadásának is részese lesz:

amikor bemeitük a vízbe, jelképesen Jézussal együtt eltemetik, amikor pedig kiemelik, vele együtt jön elő a sírból. Amióta ez a szertartás ezt a tartalmat kapta, azóta lehet „kereszténnyé tevésnek” = „keresztelésnek” nevezni. A szertartás tehát ugyanaz volt János esetében is, mint a keresztelés, de még nem nevezhető keresztelelésnek, legfeljebb analógia alapján. (Zárójelben meg kell jegyezni, hogy ez a probléma csak a magyar nyelvben mutatkozik, de erre most nem térek ki részletesebben.)

Nagyon világosan kitűnik az említett különbség az Apostolok cselekedetei 19.

fejezetének elején olvasható történetből. Ez fehéren-feketén megmagyarázza, mennyire lényegesen több a jézusi keresztség, mint a jános. Márpedig mi az előbbiben részesültünk, idézzük hát fel a mai ünnep alkalmából – a teljesség igénye nélkül –, mi minden jutott ennek révén birtokunkba, vagyis a három legkiugróbb gyümölcsöt!

Legelsősorban maga a Szentlélek, az Isten 3. személye, akinek vezetésével az istenszerető ember az életét végigéli, akit a történet szerint nem is ismerhet az, aki nincs megkeresztelve. Azután nyilvánvaló, hogy Jézus szőlőtökéről és szőlőveszőkről szóló hasonlatát is a kereszteleésre kell alkalmazni. Ez alkalommal történik velünk az, ami a vesszővel akkor, amikor a tökébe ojják: szerves, organikus egységben leszünk Jézussal, Szent Pál szerint egyetlen, titokzatos egységet alkotunk vele. Végül a keresztség az a szentség, amely jelzi, hogy az Atyaisten a saját egyszülött Fia mellé bennünket is gyermekévé fogadott. – Íme, birtokoljuk az egész Szentháromságot!

Jó lenne, ha ezt a felfoghatatlan kitüntetést minél sűrűbben eszünkbe idéznők, és egész életviselkedésünkkel, ennek – akár súlyos áldozatok árán is – Isten szándéka szerinti berendezésével mutatnók ki hálaikat Isten ajándékozó szeretetért.

(Imre bácsi október végén elhunyt, betegsége miatt már nem is tudta elkészíteni a január 18-i és 25-i elmélkedést. Személyének méltatására később visszatérünk.)

